

213.

Disputatio I V.

DE MODO AD QVIRENDI
DOMINIVM PER ADCESSIO-
nem discretam.

QVAM

A. C. E. D. C.

S V B

PATROCINIO

ERVDITIONE

ET DOCTRINA VIRI CLARISSIMI
D. HENRICI BOCERI SALCATENI,
Iurisscientissimi, Doctoris & Professoris in incluta Tubingen-
fium scholâ sollertissimi, Præceptoris sui sempiternum colendi,

*Τυμνασίᾳ ἑνικῇ, tempore, hora, locoq; solitis secundum succisam
animi sui supellectilem*

defendendam suscipiet

M. IOANNES IACOBVS PLEBST,
Stutgardianus Charitinus.

T V B I N G Æ,

Typis Georgij Gruppenbachij.

ANNO M. D. XCIX.

i

Disputatio IV.

DE MODO NOSTRARIENDI

DOMINICAE DOCTRINAE

ARTICULI

QUINTI

A. C. E. D. C.

F. R. V. D. I. O. N. I. U. S.

PHILOSOPHUS

IN

ARTICULO

DE

MODO

NOSTRARIENDI

DOMINICAE

DOCTRINAE

ARTICULI

QUINTI

ARTICULO

DE

MODO

NOSTRARIENDI

DOMINICAE

DOCTRINAE

ARTICULI

QUINTI

ARTICULO

Disputatio IV.

DE MODO ADQUIREN-
DI DOMINIUM PER ACCES-
SIONEM DISCRETAM.

T H E S I S I.

RANSEVNDVM NOBIS MODO AD EVM ADQVI-
rendi dominij modum, qui accessione continetur. Acces-
sio est, qua rei nostræ, tanquam principali, res alia adijci-
tur: atque ipsa adiectione nostra efficitur. (a) Estque alia
discreta, alia continua siue concreta.

a) *Per c. accessorium. de R. I. in 6. l. in rem. 23. §. item quæcunq; ff. de R. V. &
eos Iuris textus, quos sequentibus adijcimus thematis.*

I I.

Discreta accessio est, qua res quædam, sine connexionione, aut vnio-
ne rei nostræ adijcitur. Estque tum partus ancillæ, vel fructus; tum in-
sulæ fluviaticæ, vel rei commixtæ.

I I I.

Accessio partus ancillæ est, qua partus ancillæ adquiritur illi, cuius
est ancilla propria.

*§. In pecudum fructu v. partus verò ancilla. Inst. de R. D. §. serui autem, aut
nascuntur Inst. de Iur. person. l. vlt. ff. de adquir. rer. dom. l. partum ancilla. 7. C. de
R. V.*

I V.

Accessio fructus est, qua fructus rei nostræ, vel quam bona fide
possidemus, dominio nostro adijcitur.

V.

Quadruplex autem in primis circa fructus accessionem inspectio
incurrit: Vna, quid & quotuplex sit fructus: altera, quos fructus pro-
prietatis dominus suos faciat: Tertia quos fructus faciat suos alienæ rei
possessor. Quarta quo iuris remedio dominus petat fructus, quos pos-
sessor suos non facit.

C L A S S I S I I I I .

V I .

Fructus est accessio (a) rei, (b) quæ vel ex ipso rei corpore, vel eius occasione ad utilitatem hominis provenit. (c)

a) *l. Imper. 50. in fin. ib. ex accessionibus hereditarijs. ff. Ad SC. Trebell. Iacob. Cuiac. in paratit. ff. de vsur. Ob. l. 2. §. 1. ib. fructus & accessiones. ff. de in diem ad dict. l. si feruus 61. §. Idem dicendum ib. accessiones & fructus ff. de furt. (b) partus ancillæ fructus non est d. §. in pecudum v. partus verò ancillæ. Instit. de R. D. l. vetus 68. ff. de vsufr. l. in pecudum. 28. §. 1. ff. de vsur. l. ancillarum. 27. ff. de petit. hered. l. mulier. 22. §. sed enim. ff. Ad SC. Trebell. (c) *l. pen. ff. de vsu. & vsuf. legat.**

V I I .

Fructus vel naturalis est vel civilis. (d) Naturalis fructus est, qui ex ipso corpore producitur. (e) Estque duplex; Alius sponte, per se, & citra hominis notabilem industriam provenit, vt pomum, pyrum, herba, lignum, & similia. Alius hominum operis potissimum provenit, puta cultura ac cura, & serendo, vt frumenta, legumina, &c. (f) Ille simpliciter Naturalis, hic industrialis vulgò appellatur. (g)

d) *l. 62. in pr. ib. non natura provenit, sed iure percipitur. ff. de R. V. l. fructus. 45. ib. ex re. ff. de vsur. (e) l. vsura pecuniæ. 121. ff. de V. S. d. l. 62. in pr. ff. de R. V. (f) d. l. fructus 45. ff. de vsur. §. si quis autem à non domino. Inst. de R. D. l. bonæ fidei. 48. in pr. ff. de acquir. rer. dom. (g) Molin. ad consuetudin. Parisiens. d. §. 1. vbi gl. n. 33. Pet. Costal. ad d. l. fructus 45. ff. de vsur. Arius Pinel. ad l. 2. C. de rescind. vendit. p. 2. cap. 4. n. 52. At Coras. lib. 5. Miscellan. cap. 9. hanc Interpp. distinctionem rejicit; quod minimè probatur Men. lib. 2. de arbit. iudic. Cent. 3. Cas. 210. vt nec Pet. Costal. aut Pinel.*

V I I I .

Naturali autem vel industriali fructui accenseri num debeat vva, lana, lac, foetus pecudum, dubitatur. Nos industrialem fructum dicendum existimamus.

Per l. fructus. 7. §. Non solum ib. quo curantur. ff. Solut. matrim. Confirmat eandem hanc conclusionem text. in l. in pecudum 28. in pr. ff. de vsur. & in l. 4. §. lana. ff. de vsucap. Vid. Pinel. & Men. citatis prius locis. & Menoch. Tractat. de recuperanda possess. Rem. 15. n. 577. & communiter Dd. ad l. certum. 22. C. de R. V. Bart. & Costal. ad l. Et ex diuerso 35. ff. de R. V. Quibus omnibus contradicit Ioan. Copus Tractat. de fruct. lib. 1. Tit. 2. cap. 2.

Civilis

IX.

Ciuilis fructus est, qui iure percipitur, non ex ipso rei corpore, sed ex alia causa; qualis fructus est usura, pensio merces, uectura iumentorum, cæteræq; obuentiones, quas Iurisconsulti, pro fructibus accipiunt, (a) & vicem fructuum obtinere dicunt, (b) vnde à fructibus separari hi ciuiles fructus non debent. (c)

a) *l. usura pecunie* 125. ff. de V. S. l. *prædiorum*. 36. ff. de usur. (b) *l. usura*. 34. ff. d. t. (c) *d. l. usura*. 34. ff. eod. tit. vid. Cuiac. lib. 18. *observat. cap. 3. Br. ad l. vlt. ff. de iur. fisc. hos fructus simpliciter industriales vocat. Bl. ad l. si traditio. 4. in fin. C. de Act. empt. appellat hos fructus industrialissimos.*

X.

Alio modo diuiduntur fructus in futuros, in pendentes, in perceptos, in non perceptos, & consumptos. Futuri fructus sunt, qui nondum producti aut formati, sequenti tempore prouenturi sperantur. (a)

a) *l. Nec emptio* 8. in pr. ff. de contrah. empt. l. *Quòd in rerum nat.* 24. ff. de leg. 1. l. *Et quæ nondum sunt* 15. ff. de pignor. & hypoth. l. 73. in pr. ff. de V. O.

XI.

Pendentes fructus dicimus, qui iam quidem nati & formati sunt, sed nondum de re ipsa percepti; vt qui nondum sunt collecti, sed terra adhuc continentur, siue terræ, viti, arboriue cohærent, (a) cuiusmodi fructus aliàs fructus stantes appellantur. (b)

a) *l. fructus pendentes* 44. ff. de R. V. l. *arboribus euulsis*. 27. ff. de vsuf. (b) *l. fructus*. 7. §. *interdum*. ff. solut. mat. l. *si apes*. 26. ff. de furt.

XII.

Percepti fructus appellantur, quos quis iam adeptus est, vt si iam separati sunt ab ea re, vnde percipiuntur, quamuis adhuc humi iaceant, nec ex illis species aliqua facta sit.

l. in ædibus 9. §. *Ex rebus*. ff. de donat. l. *si eius* 78. ff. de R. V. l. *qui scit*. 25. §. 1. ff. de usur. l. *si fructuarius messem*. 13. ff. *Quib. mod. vsuf. amitt.*

XIII.

Fructus non perceptos vocamus, qui quidem acquisiti non sunt, honestè tamen percipi potuerunt.

l. fructus non modo percepti. 33. ff. de R. V. l. *cum legatus*. 39. §. *fructus*. ff. de leg. 1. *Copus de fructib. lib. 1. Tit. 3. cap. 10. & 11.*

CLASSIS IIII.

XIV.

Consumptos fructus appellamus, qui amplius apud ipsum, qui eos percepit, non extant.

§. si quis autem à non domino. Instit. de Rer. Diuis.

XV.

VIDEAMVS nunc, quos fructus faciat suos proprietatis dominus, qui plenum rei dominium habet. (a) Est autem hinc ea tenenda iuris regula. Quod ex meo natum est, meum est, siue sit animal, siue prædium sit, unde prouenit. (b)

a) *Nudæ. n. proprietatis, quod ad proprietatis nomen attinet, fructus nullus intelligi potest. l. Videamus. 19. in pr. ff. de usur.* (b) *§. Item ea que ex animalibus Inst. de R. D. l. 2. l. item que. 6. ff. de acquir. rer. dom. l. qui scit. 25. in pr. & §. 1. ff. De usur. l. solum. 49. §. 1. ff. de R. V.*

XVI.

Hinc tamen masculinum animal non spectamus, sed id quod fœtum edidit. Si enim equam meam, equus tuus prægnantem fecerit, non est tuum sed meum, quod natum est.

l. Idem Pomponius. 5. §. Idem scribit. ff. de R. V. l. partus. 7. C. eod. tit. l. vlt. ff. de acquir. rer. dom. d. l. qui scit. 25. in pr. ibi. omnis fructus non iure seminis, sed iure soli percipitur, & §. 1. ib. in percipientis fructibus, magis corporis quam seminis ius aspici- tur. ff. de usur.

XVII.

Quod si pendeat fructus, indistinctè pertinent ad proprietarium, licet à bonæ fidei possessore sati fuerint, & ad maturitatem vsque culti. (a) Cum fructus pendentes pars fundi videantur, (b) proindeq; eodem iure, quo totum censerì debent. (c)

a) *l. si fundi. 53. ff. de R. V. l. qui scit. 25. ff. de usur.* (b) *l. fructus. 44. ff. de R. V.* (c) *l. si quis. 7. in pr. ff. de except. rei. iudic. l. in toto. 113. ff. de R. I. l. Qua de tota. 76. ff. de R. V.*

XVIII.

Quod attinet possessorem rei alienæ, separandus hic est bonæ fidei possessor, à malæ fidei possessore. Possessor enim malæ fidei, nullos fructus suos facit, sed eos omnes domino restituere tenetur, (a) siue titulum possessionis suæ habeat siue non, (b) siue fructus naturales sint, siue industriales, siue ciuiles, (c) siue extent siue consumpti sint, (d) siue percepti fuerint siue non, honestè tamen percipi potuerunt, (e) Quo casu spectanda est domini persona, non possessoris, &

in

1782

DISPUTATIO IV.

In tantum condemnandus malæ fidei possessor, quantum dominus honestè percipere potuisset. (f)

a) *l. certum. 22. C. de R. V.* (b) *l. ait prator. 10. §. per hanc. ff. Quæ in fraud. credit. l. fructus. 33. & l. si navis. 62. §. vlt. ff. de R. V. l. 1. in fin. C. de petit. heredit. §. & si in rem. vers. Illorum aut fructuum. Inst. de off. iud. l. 2. C. de fruct. & lit. expens. qui textus omnes generaliter & indistinctè loquuntur.* (c) *l. domum. 5. C. de R. V.* (d) *§. si quis à non domino. Inst. de Rer. Diuis. l. 3. C. de condict. ex leg.* (e) *§. & si in rem vers. illorum autem. Inst. de off. iudic. l. fructus. 33. l. si navis. 62. §. vlt. ff. de R. V. & l. 1. vbi Cuiac. C. de fid. & iur. hasta. lib. 10.* (f) *d. l. si navis. 62. §. vlt. ff. de R. V. l. cum seruus. 39. §. fructus autem. ff. de leg. 1. c. grauis ext. de restit. spoliat. Menoch. de recuper. possess. Rem. 1. n. 414. & seqq. Duaren. ad tit. de Naut. fœn. Donel. lib. 20. comment. cap. 5. pag. 414.*

XIX.

Quin etiam quod inhonestè malæ fidei possessor, ex re aliena percipit, veluti ex lupanari domino restituere tenetur.

l. ancillarum. 27. & l. seq. l. si possessor. 52. l. cum hereditas. 56. ff. de petit. heredit.

XX.

Heres quoque malæ fidei possessoris, ad restituendos fructus cogi potest.

l. 2. C. de fruct. & lit. expens. l. vitia. 11. C. de adquir. vel amit. possess. fac. §. diuina v. Quod si ille initium. Instit. de vsucap. l. 4. C. de prescript. long. temp. l. cum heres. 11. ff. de Diuers. & temp. prescript. Men. de recuper. possess. Rem. 15. n. 618.

XXI.

Vxor tamen & vir ex re donata, fructus percipiendo suos facit, quos suis operis adquisierit.

l. fructus. 45. ff. de vsur. l. de fructibus. 17. ff. de donat. inter vir. & vxor.

XXII.

Est & illud hîc notandum, quod, qui bonæ fidei possessor ab initio est, malæ fidei possessor incipit esse, ex eo tempore, quo rescit, rem esse alienam, proindeque ex inde perceptos fructus suos non facit.

l. Qui bona. 23. §. Tamdiu l. Quæsitum 40. & l. bona fidei. 48. §. in contrarium. ff. de adquir. rer. dom. Obstar. videtur l. 2. C. de fructib. & lit. expens. & l. qui scit. 25. §. vlt. ff. de vsur. Baro ad §. si quis à non domino Inst. de rer. diuis. existimat hanc

contrarietatem, sine manifesta calumnia conciliari non posse. Cuiac. aliud de ea iudicium est in not. ad d. §. si quis à non domino: Inst. d. t. & ad African. tractat. 7. in explicat. d. l. Quasitum. 40. ff. de adquir. rer. dom. Aliud item Herman. Vultej lib. disceptat. scholasticar. cap. vlt. pag. 236. & seqq.

XXIII.

Cæterum bonæ fidei possessor, suos facit fructus naturales perceptos, quos suis operis, hoc est, cultura & cura sua, puta serendo adquisiuit, & iam percepit, (a) siquidem quod ad fructus attinet, loco domini penè sit, (b) & in percipiendis fructibus idem iuris habeat, quod dominis prædiorum tributum est. (c)

a) §. si quis à non domino. Inst. de rer. diuis. l. bonæ fidei. 48. ff. de adquir. rer. dom. l. fructus. 45. ff. de vsur. (b) d. l. bonæ fidei. 48. in pr. (c) d. l. qui scit. 25. §. 1. vers. porrò bonæ fidei. ff. de vsur.

XXIV.

Ipsa autem perceptione eiusmodi, fructus statim suos facit, bonæ fidei possessor, & quidem pleno iure, vt necesse non sit, eos, quo ad acquisitionem, consumptos esse.

l. in pecudum. 28. in pr. ib. statim pleno iure sunt bonæ fidei possessoris. ff. de vsur. d. l. bonæ fidei. 48. in pr. ib. statim vbi à solo separati sunt. l. 4. §. Lana ib. sed statim emptoris sit. ff. de vsucap. l. si eius fundi. 78. ff. de R. V.

XXV.

Etsi verò pleno iure, hos suos faciat fructus, bonæ fidei possessor, attamen eos extantes, & nondum consumptos, domino, rem, vnde percepti sunt, vindicanti, restituere tenetur.

§. si quis à non domino. vers. Et ideò. Inst. de R. D. §. Et si in rem. vers. si verò bonæ fidei. ib. neque consumptorum. Inst. de off. iudic. l. certum. 22. ib. bonæ fidei verò extantes. C. d. R. V. l. 4. §. post litem. ib. si eos consumpsit. ff. Finum regund. d. l. 4. §. Lana ib. si consumpti sint. ff. de vsucap. vbi conditionale illud enunciatum notandum. Atque hanc conclusionem probat quoque Cuiac. in not. prior. ad §. si quis à non domino. & ibid. etiam Vvesenb. Inst. de R. D. Idem Cuiac. lib. 11. obseruat. cap. 39. & in tract. ad Afric. 7. in explicat. l. Quasitum. 40. ff. de adquir. rer. dom. Ant. Fab. lib. 4. coniect. cap. 17. & Vult. lib. discept. Scholastic. cap. vlt. Dissent. Donel. in comment. de fructib. & lib. 4. comment. cap. 26.

XXVI.

Interim quidem suos facit hos fructus hic Possessor, (a) idest, donec de re euincenda lis contestata fuerit, (b) at cum ipsa re euicta

cepti, vt & percipiendi, cum illi etiam restituendi sunt, officio iudicis restituuntur. (b)

a) *l. mala fide. 3. C. de condict. ex leg. l. si pignore. 22. §. si prado. ff. de pignorat. action. Duar. de Nautic. foen. cap. 4. Donell. tract. de fructib. cap. 4. (b) §. Et si in rem. Instit. de Offic. iud. l. qui restituere. 68. ff. de R. V. l. certum. 22. C. d. t. Panorm. ad c. grauis. ext. de Restitut. Spoliat.*

XXXI.

Sequitur de accessione insulæ fluuiaticæ. Accessio insulæ fluuiaticæ est, qua dominium insulæ in flumine natæ, sola vicinitatis ratione, absque possessionis apprehensione, eorum est, qui prope ripam, prædia possident.

Per text. seqq. enunciatis adscriptos. Dico autem DIMINIVM, ipsa etenim possessio insulæ non acquiritur, sine occupatione. Vid. Capoll. in tractat. de seruit. rusticor. prædior. cap. 33. n. 12.

XXXII.

Est autem hæc insula, vel communis eorum, qui vtrinque prædia possident, pro modo scilicet latitudinis cuiusque prædij, vel eorum tantum, quorum prædij ab altera parte, proximior est.

§. At Insula in flumine nata & §. seq. Inst. de Rer. diuis. l. adeo. 7. §. Insula vers. in flumine nata. l. Ergo 30. §. tribus modis & l. Insula. 56. ff. de acquir. rer. dom.

XXXIII.

Quod si verò amnis siue flumen, agrum vicinum circumfluat, eumque ita in Insulæ formam redigat, causa proprietatis non mutatur, sed permanet is ager, cuius erat & prius.

§. Quod si in aliqua parte. Inst. de R. D. & l. ergo. 30. §. tribus modis. ff. de acquir. rer. dom.

XXXIV.

Hinc, si, cum propior fundo tuo inirio fuisset Insula, flumen relicto alueo maiore, qui inter eam Insulam fuerat, & eum fundum vicini, qui trans flumen erat, fluere cepit, inter eam Insulam, & fundum tuum, nihilominus Insula tua manet.

l. Insula. 56. §. vlt. ff. d. t.

XXXV.

Restat discretæ accessionis species vltima, ACCESSIO MIXTIONIS.

MIXTIONIS. Est autem mixtionis accessio, qua diuersorum dominorum res, eiusdem generis, saluâ singulorum corporum substantiâ, commiscetur. Vt si duorum dominorum frumentum, legumina, nummi, in vnum aceruum conijciuntur.

§. Quod si frumentum. Inst. d. R. D.

XXXVI.

Hæc autem accessio, & mixtio rerum, fit, aut mutuo dominorum consensu, aut vnius ex dominis sincera voluntate, aut casu, aut dolo miscentis.

XXXVII.

Mutuo dominorum consensu si fiat, singula corpora, inter diuersos dominos communicantur.

d. §. Quod si frumentum. Inst. de R. D. & l. Idem Pomponius. §. in pr. ff. de R. V.

XXXVIII.

Si vnius ex dominis voluntate sincera, aut casu facta sit talis mixtio, tunc aut discerni potest, quod, & quale cuiusque fuerit corpus, puta quia vel grossius, vel albius est vnum altero: aut non potest discerni. Priori casu non fit communis aceruus ille, sed cuiusque domini res sua manet, proindeque ab eo qui totum aceruum retinet, alter suum vindicare potest, & arbitrio iudicis continetur, vt ipse æstimet, quale cuiusque frumentum, aut res alia fuerit. (a) Posteriori casu, quo ita commista sunt corpora singula, vt discerni non possint, communis fit aceruus ille, pro quantitate cuiusque. (b)

a) *d. §. Quod si frumentum vers. Quod si casu & vers. seq. vbi Angel. Instit. de Rer. Diuis. leg. Idem Pomponius. §. in prin. ff. de Rei. V. (b) argum. leg. usufructuarium. 62. §. 1. ff. de usufruct. gloss. & Ang. ad d. §. Quod si frumentum Instit. de R. D.*

XXXIX.

Si tamen titulo, ad dominij acquisitionem, habili, alterius rem,
k 2 quæ

quæ in mixtionem cadit, quis adeptus sit, posteriori illo casu, res ea
efficitur illius tantum, cuius rei commista est.

l. si alieni. 78. ff. de solut. Donel. lib. 4. Comment. cap. 30 in fin.

XL.

Si quis dolo rem alterius, suæ rei misceat, & furti actione, & con-
dictione conueniri potest.

Argum. §. si tamen alienam. Inst. de R. D.

FINIS DISPUTATIONIS
QVARTÆ.

Ka 3071

(3/4)

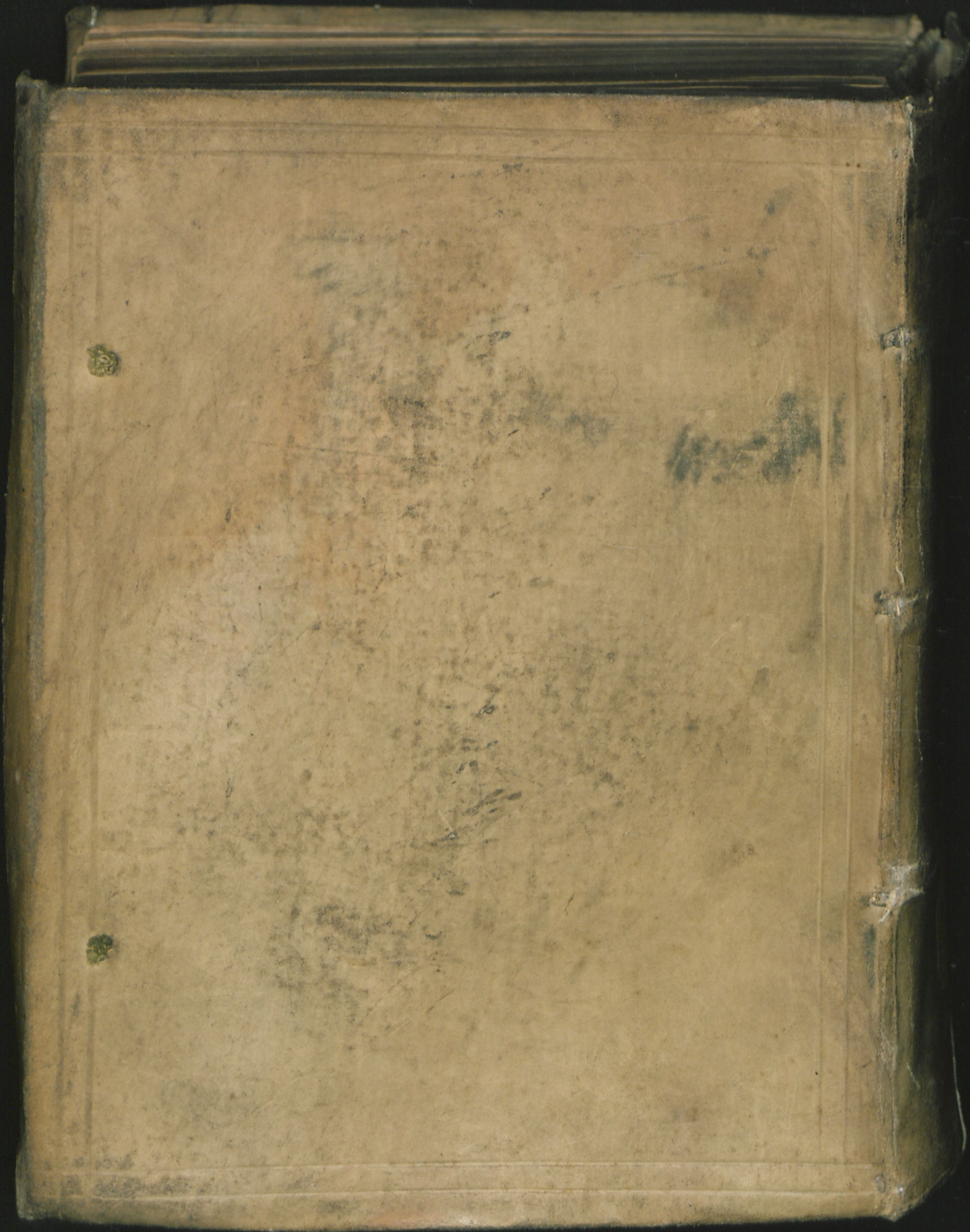
ULB Halle 3
003 261 573

sb

Burblind. 3/1.

Disputatio I V.

MODO AD QVIRENDI
MINIVM PER ADCESSIO-
nem discretam.

QVAM

A. C. E. D. C.

S V B

PATROCINIO

V D I T I O N E

TRINA VIRI CLARISSIMI
HENRICI BOCERI SALCATENI,
fimi, Doctoris & Professoris in incluta Tubingen-
scholâ sollertissimi, Præceptoris sui sempiternum colendi,

*ἐν τῇ, tempore, hora, locoq₃ solitis secundum succisam
animi sui supellectilem*

defendendam suscipiet

IOANNES IACOBVS PLEBST,
Stutgardianus Charitinus.

TUBINGÆ,
apud Georgij Gruppenbachij.

ANNO M. D. XCIX.

